

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

17.04.2026 № 70/ 104-рп/к

Справа № 70-8/02-94-26

м. Харків

Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в Донецькій області від 14.04.2026 № 70-03/246-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в ході здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення встановлено наступне.

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням направлено до КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» (далі – КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», Підприємство) вимогу про надання інформації від 03.12.2024 № 70-02/4667е.
- (2) Листом від 27.12.2024 № 754/03 (вх. від 30.12.2024 № 70-01/3453) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» надало відповідь на вищевказану вимогу.
- (3) З метою з'ясування обставин щодо встановлення плати за погодження проєктів на приєднання, зокрема до мереж централізованого водопостачання / централізованого водовідведення Відділенням на адресу Підприємства направлено вимогу від 30.05.2025 № 70-02/3344е.
- (4) Листами від 06.06.2025 № 305/03 (вх. № 70-01/2159 від 06.06.2025), від 11.06.2025 № 312/09 (вх. № 70-01/2221 від 11.06.2025) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» надало інформацію щодо обсягів погодження проєктів на приєднання до мереж централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та інформацію щодо оплати споживачами їх вартості.

- (5) Відділення на адресу КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» направило вимогу про надання інформації від 12.02.2026 № 70-02/1083е.
- (6) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» листом від 23.02.2026 № 155/03 (вх № 70-01/699 від 23.02.2026) надало уточнюючу інформацію на вимогу Відділення.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, В ДІЯХ ЯКОГО ВИЯВЛЕНО ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (7) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» зареєстроване 10.12.2007, номер запису про державну реєстрацію: 12771020000001603. Місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (8) За інформацією з ЄДР основним видом діяльності КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» є *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (9) Відповідно до пункту 3.1 Статуту КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», (нова редакція), затвердженого рішенням виконавчого комітету Слов'янської міської ради від 02.10.2019 №1992, основним завданням Підприємства є виробництво та централізоване постачання питної води, здійснення водовідведення споживачам у порядку, встановленому законодавством України, задоволення потреб ринку у виконанні висококваліфікованих послуг (робіт, продукції), в т. ч. власного виробництва.
- (10) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (11) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (12) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом

(суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) Об'єктом аналізу є КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (11) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.

3.2 **Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище**

3.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (12) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (13) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (14) Відповідно до статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до комунальних послуг відносяться, зокрема, послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (15) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (16) Пунктом 32 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (чинні з 05.07.2019) (далі – Правила № 690), визначено, що вартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.
- (17) Згідно з пунктом 33 Правил № 690 плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.

Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 16.12.2020 № 2499 КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» встановлені тарифи з 01.01.2021:

- на централізоване водопостачання для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання – 16,25 грн за 1 м³ (без ПДВ);
- на централізоване водовідведення для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання – 17,31 грн за 1 м³ (без ПДВ).

(18) Відповідно до постанови НКРЕКП від 22.12.2021 № 2885 КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» встановлені тарифи:

- на централізоване водопостачання для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання – 16,85 грн за 1 м³ (без ПДВ);
- на централізоване водовідведення для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання – 21,00 грн за 1 м³ (без ПДВ);

(19) Норми водоспоживання у м. Слов'янськ затверджені рішенням Слов'янської міської ради від 26.07.2017 № 9-XXIX-7 «Про затвердження нормативів питного водопостачання для населення м. Слов'янськ».

(20) Отже, послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення є платними.

(21) Таким чином, послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(22) Згідно із пунктами 5, 6 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцем послуг з централізованого водопостачання та послуг з централізованого водовідведення є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(23) Виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ».

(24) Відтак, КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» є єдиним продавцем послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення для споживачів.

(25) Споживачами послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які, зокрема, мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3 *Визначення товарних меж ринку*

(26) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(27) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (28) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (29) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (30) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції, що діяла до 07.08.2023):
- централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - підприємство питного водопостачання – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
- (31) Статтею 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (в редакції від 07.08.2023) визначено, що:
- централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - підприємство питного водопостачання – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.
- (32) Отримання послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (33) Внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення не мають товарів-замінників.
- (34) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, яка не мають товарів-замінників.

3.4 *Визначення територіальних географічних меж ринку*

- (35) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (36) Згідно з пунктом 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 307, місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

- (37) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» провадить господарську діяльність на підставі ліцензії серії АГ № 500090, виданої згідно з постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 07.09.2012 № 1073. Надалі, відповідно до постанови НКРЕКП від 24.07.2018 № 765 зазначену ліцензію було переоформлено на безстрокову на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (38) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» на підставі реєстрів НКРЕКП включено до зведеного переліку суб'єктів природних монополій, який ведеться Антимонопольним комітетом України, як таке, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Донецької області.
- (39) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» листами від 27.12.2024 № 754/03 (вх. від 30.12.2024 № 70-01/3453) повідомило, що послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення надаються в межах території міста Слов'янськ, с. Мирного, смт. Билбасівка, смт. Торець Краматорського району Донецької області.
- (40) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення є територія міста Слов'янськ та прилеглих селищ с. Мирного, смт. Билбасівка, смт Торець Краматорського району Донецької області, на якій розташована системи централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що перебувають на балансі КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ».

3.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (41) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (42) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (43) Дії КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», які полягали у стягненні плати за погодження проектно-технічної документації на відповідність наданим технічним умовам на приєднання до мереж централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, не передбаченої чинним законодавством, про які йдеться в цьому поданні, стосуються періоду 22.01.2021 (дата наказу КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» «Про затвердження цін на комерційні послуги») по 14.04.2026 (дата складання даного Подання).
- (44) Саме у зазначеному періоді Підприємством застосовувалися ціни на комерційні послуги, затверджені наказом КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» «Про затвердження цін на комерційні послуги» від 22.01.2021 № 19, від 30.12.2021 № 248.
- (45) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» у період з 22.01.2021 по 14.04.2026 було єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (46) Протягом періоду з 22.01.2021 по 14.04.2026 склад продавців (виконавців послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення) не змінювався, тобто структура даного ринку є сталою.
- (47) Отже, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення визначено періоду 22.01.2021 (дата

наказу КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» «Про затвердження цін на комерційні послуги» по 14.04.2026 (дата складання даного Подання) протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6 *Визначення потенційних конкурентів*

- (48) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (49) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (50) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуг з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (51) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що діяльність із централізованого водопостачання/централізованого водовідведення відноситься до сфери природних монополій, конкуренція на них відсутня.

3.7 *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

- (52) У пункті 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (53) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (54) Ринок послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення характеризується наявністю технічних і адміністративних бар'єрів з огляду на наступне.
- (55) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (56) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону

регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.

- (57) Частиною першою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (58) Отже, діяльність із централізованого водопостачання / централізованого водовідведення відноситься до сфери природної монополії, та потребує отримання ліцензії суб'єктом господарювання, що здійснює цю діяльність.
- (59) Окрім цього, основним бар'єром вступу на ринок послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення є обмеження, пов'язане з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої) для централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.8 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (60) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (61) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (62) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», яке є єдиним виконавцем Послуг в межах території міста Слов'янськ та прилеглих селищ с. Мирного, смт. Билбасівка, смт. Торець Краматорського району Донецької області, на якій розташовані системи централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що перебувають на балансі КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.
- (63) Таким чином, КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» протягом періоду з 22.01.2021 по 14.04.2026 має ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становища на ринках послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення в межах території міста Слов'янськ та прилеглих селищ с. Мирного, смт. Билбасівка, смт. Торець Краматорського району Донецької області, на якій розташовані системи централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що перебувають у користуванні КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ».

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (64) Процедура приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначена положеннями розділу III Правил користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого

водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила № 190).

- (65) Відповідно до пункту 4 розділу 1 Правил № 190:
- замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення - споживач або суб'єкт господарювання, який має намір здійснити будівництво або реконструкцію об'єкта будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення;
 - технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови) це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (66) Відповідно до пункту 1 розділу III Правил № 190 приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (67) Згідно з пунктом 9 розділу III Правил № 190 технічні умови, повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (68) Відповідно до пункту 10 розділу III Правил № 190 технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – проектно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання. Проектно-технічна документація розробляється відповідно до виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічних умов.
- (69) Таким чином, проектно-технічна документація розробляється відповідно до виданих Підприємством технічних умов.
- (70) У відповідності до пункту 16 розділу III Правил № 190 проект на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

подається для узгодження виконавцю послуги з централізованого водопостачання/центрального водовідведення у двох примірниках. Після узгодження проекту на приєднання перший примірник залишається у виконавця послуги з централізованого водопостачання/центрального водовідведення, а другий повертається замовнику/споживачу.

- (71) Згідно з частиною першою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектно-технічної документації з дотриманням будівельних норм і правил у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Таке оснащення та відповідна проектна документація не потребують видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.

4.1. ПОЗИЦІЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

- (72) Згідно з пунктом 1 Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 року № 1400) (далі – Положення), Міністерство розвитку громад та територій України (далі – Мінрозвитку) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, в сфері житлово-комунального господарства.
- (73) Відповідно до пункту 4 Положення Мінрозвитку, зокрема, затверджує порядки, стандарти, норми і правила у сфері житлово-комунального господарства; інформує та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики у відповідних сферах.
- (74) Мінрозвитку листом від 14.08.2025 № 20617/25/10-25 (вх. № 70-01/486К від 18.08.2025) надало Антимонопольному комітету України наступні роз'яснення (далі – Роз'яснення): *«Щодо передбачення стягнення плати за послугу з погодження проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення виконавцем послуги з централізованого водопостачання/центрального водовідведення, повідомляємо, що пунктом 7 розділу III Правил № 190 визначено, що собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача. Іншого чинним законодавством не передбачено»* (мова оригіналу).

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (75) Відділення, в рамках проведення заходів контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції під час надання ними послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на регіональних ринках, отримало від КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» інформацію та копії документів, що підтверджують встановлення Підприємством для споживачів плати за погодження проектно-технічної документації на приєднання до мереж централізованого водопостачання / централізованого водовідведення.
- (76) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» листом від 27.12.2024 № 754/03 (вх. № 70-01/3453 від

30.12.2024) повідомило, що вартість погодження проектно-технічної документації на відповідність наданим технічним умовам та чинним нормативно-правовим актам розрахована за калькуляційною вартістю, включена до переліку комерційних послуг з інших видів діяльності, який затверджений наказами по Підприємству від 22.01.2021 № 19 та від 30.12.2021 № 248 та становила:

з 22.01.2021 по 29.12.2021 – 250 грн. з ПДВ,

з 30.12.2021 та є дійсною – 270 грн. з ПДВ.

- (77) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» листом від 23.02.2026 № 155/03 (вх № 70-01/699 від 23.02.2026 повідомило: «Проектна документація (проектно-технічна документація на приєднання до мереж), яка виготовлялася Комунальним підприємством «Словміськводоканал», погоджується безкоштовно» (мова оригіналу).
- (78) Таким чином, КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» встановило вимогу щодо здійснення оплати за погодження проектно-технічної документації на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, яка не передбачена чинним законодавством, та застосовувало її виключно до споживачів, які замовляли розроблення такої документації у інших суб'єктів господарювання.
- (79) Розробити технічну документацію на приєднання до мереж централізованого водопостачання/централізованого водовідведення у м. Слов'янськ також могли: Слов'янське ВУКГ ОКП «Компанія «Вода Донбасу», ТОВ «САБЗІРО»; ПП «Будівельна проектно-експертна компанія», ТОВ «Перша приватна експертиза», ФОП Ємець Олександра Петрівна, ФОП Зайцев Ігор Анатолійович, які мали атестованих спеціалістів.
- (80) Встановлення КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» плати за погодження проектно-технічної документації на приєднання до мереж, що розроблялась іншим суб'єктом господарювання, могло призвести до негативного впливу на конкуренцію на суміжному ринку послуг із розроблення проектно-технічної документації, а також до ущемлення інтересів споживачів.
- (81) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» листом від 27.12.2024 № 754/03 (вх. № 70-01/3453 від 30.12.2024) надало інформацію щодо кількості здійснених погоджень проектно-технічної документації у кількісному та вартісному виразах за період 2021 - 2023 роки та січень-листопад 2024 року. Інформацію про обсяги наданих погоджень проектно-технічної документації наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Роки	Кількість та вартість проведених погоджень проектно-технічної документації	
	шт.	грн
2021 рік	80	19940,00
2022 рік	9	2430,00
2023 рік	7	1890,00

Січень-листопад 2024 року	5	1350,00
---------------------------	---	---------

- (82) Підприємство зазначило, що у 2025 році було погоджено 2 проекти на приєднання до мереж безкоштовно, оскільки були виготовлені КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛОМ».
- (83) КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» на вимогу Відділення надати уточнюючу інформацію про кількість проєктів, виготовлених Підприємством та іншими суб'єктами господарювання, обсяг наданих погоджень проєктно-технічної документації за 2024-2025 роки, листом від 23.02.2026 № 155/03 (вх. № 70-01/699 від 23.02.2026) повідомило, що інформація відсутня у зв'язку із евакуацією документів.
- (84) Слід зазначити, що неможливість надання Підприємством деталізованих реєстрів за через евакуацію документів не спростовує факту вчинення порушення у цей період.
- (85) Як зазначалось вище, чинним законодавством України не передбачено встановлення плати за погодження проєктно-технічної документації.
- (86) Отже, КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» самостійно встановило порядок погодження проєктно-технічної документації, при тому, що це не передбачено чинним законодавством.
- (87) Таким чином, стягнення плати за погодження проєктно-технічної документації на приєднання до мереж Підприємства, що не передбачено чинним законодавством, може призвести в подальшому до ущемлення інтересів споживачів у вигляді додаткових фінансових витрат при отриманні послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення.
- (88) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що може призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (89) Завдяки ринковій владі КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» нав'язує споживачам власні умови при наданні послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, а саме, вимоги щодо погодження проєктно-технічної документації на приєднання до мереж Підприємства, які розроблені іншим суб'єктом господарювання.
- (90) Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монопольну владу споживачі змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримувати відповідні послуги та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.
- (91) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (92) Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (93) Таким чином, дії КП «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ», які полягають у стягненні плати за погодження проєктно-технічної документації на приєднання до мереж централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що не передбачено чинним законодавством, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної

конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, а також до обмеження конкуренції на ринку послуг з розроблення проєктно-технічної документації.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку із наявністю в діях КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «СЛОВМІСЬКВОДОКАНАЛ» (місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*); ідентифікаційний код юридичної особи – (*інформація, доступ до якої обмежено*)), які полягають у стягненні плати за погодження проєктно-технічної документації на приєднання до мереж централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що не передбачено чинним законодавством, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, а також обмеження конкуренції на ринку послуг з розроблення проєктно-технічної документації.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Відділу досліджень і розслідувань в Донецькій області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Головуючий колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ